

CUMHURBAŞKANI KARARI

Karar Sayısı: 3136

Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Strateji ve Bütçe Başkanlığınca hazırlanan ekli “2021 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı”nın onaylanmasına karar verilmiştir.

26 Ekim 2020

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

**2021 YILI CUMHURBAŞKANLIĞI
YILLIK PROGRAMI**

İKİNCİ BÖLÜM

2.2.3.5. Bilgi ve İletişim Teknolojileri

a) Mevcut Durum

Bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) sektörünün gelişimi, bu sektörün GSYH'ye yapacağı doğrudan katkının yanı sıra, diğer sektörlerin gelişimi için de kritik önemdedir. BİT

ürün ve hizmetlerinin diğer sektörler nufuzu, ekonominin geneli ve tüm sektörler için yenilikçiliğın geliştirilmesini ve verimlilik artışı elde edilmesini mümkün kılmaktadır.

Elektronik Haberleşme

Altyapıya dayalı rekabetin tesisini sağlamak üzere, altyapı işletmeciliğı alanında Eylül 2020 itibarıyla 155 alternatif işletmeci yetkilendirilmiştir. Bu işletmecilerden kendisine ait fiber altyapıya sahip olanların fiber optik kablolarının toplam uzunluğı 2020 yılının ilk çeyreğinin sonunda 88.956 km'ye ulaşmış ve son bir senede yüzde 18,8 artmıştır. Yerleşik işletmecinin fiber optik kablolarının toplam uzunluğı bir yıl içinde yüzde 8 artarak Mart 2020 sonunda 307.949 km'ye ulaşmıştır.

Sabit genişbant erişim pazarında, abone sayısı bazında, DSL hizmeti sunan alternatif internet servis sağlayıcılarının pazar payı Mart 2019'da yüzde 18,2 iken bu oran Mart 2020 itibarıyla yüzde 17,2 olarak gerçekleşmiştir. Aynı dönemde kablo internet hizmetinin pazar payı yüzde 7'den yüzde 7,8'e çıkmıştır. Yerleşik işletmecinin sabit genişbant pazarındaki payı Mart 2020'de yüzde 60,4 iken söz konusu oran AB'de Temmuz 2019'da yüzde 39 olmuştur. Türkiye'de sabit genişbant erişim pazarındaki rekabet düzeyi AB ülkeleriyle kıyaslandığında düşük kalmakta olup bu alandaki düzenlemelerin daha etkin şekilde uygulanması gerekliliğı devam etmektedir. Bu kapsamda, elektronik haberleşme sektöründe geçiş hakkı, tesis paylaşımı gibi altyapı kurulumuna ilişkin süreçlerin etkinleştirilmesine yönelik mevzuat güncelleme çalışmaları ve coğrafi farklılıkların giderilmesine ilişkin işletmecilerden veriler alınarak pazar analizleri yapılmasına yönelik çalışmalar sürdürölmektedir.

Mart 2020 itibarıyla mobil haberleşme hizmetlerini kullanan toplam abone sayısı 81,8 milyondur. 2016 yılında sunulmaya başlanan 4.5G hizmeti aktif abone sayısı aynı dönemde 49,2 milyona ulaşmıştır. Mart 2019 itibarıyla 61,1 milyon olan toplam mobil genişbant abone sayısı yüzde 3'lük artışla Mart 2020'de 62,9 milyona yükselmiştir.

Toplam genişbant abone sayısı, bir yılda yüzde 3,6 artış göstererek Mart 2020'de 77,4 milyona ulaşmıştır. Mart 2020 itibarıyla genişbant abone yoğunluğı Türkiye için yüzde 93,1 iken bu oran OECD ülkelerinde Aralık 2019 itibarıyla yüzde 144,2'dir. 2017-2020 Ulusal Genişbant Stratejisi ve Eylem Planında başta fiber genişbant altyapısı olmak üzere sabit ve mobil genişbant altyapısı yaygınlığının ve abone yoğunluğunun artırılmasına yönelik eylemlere yer verilmiştir. Ayrıca genişbant bağlantılar üzerinden sunulan IPTV hizmeti abone sayısı Mart 2019'daki 1.362.751 seviyesinden yüzde 13,8 artış göstererek Mart 2020'de 1.550.366'ya ulaşmıştır. 5G ve ötesi çalışmalarını koordine etmek amacıyla kurulan 5GTR Forumunda test çalışmaları yürütölmektedir.

Türkiye'nin küresel uydu haberleşme pazarındaki ağırlığını artırma politikasına paralel olarak, hem televizyon yayıncılığı hem de veri iletişimi için kullanılmak üzere TÜRKSAT 5A ve TÜRKSAT 5B uydularının hizmete girmesine yönelik çalışmalar son aşamaya gelmiştir. Ayrıca yerli uydu üretimine yönelik çalışmalar kapsamında Uydu Sistemleri Entegrasyon ve Test Merkezinde üretilen Türkiye'nin ilk yerli uydusu TÜRKSAT 6A'nın fırlatılmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Bilgi Teknolojileri

Eylül 2020 itibarıyla Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde yer alan 6.005 firmanın yüzde 49,87'si BİT alanında faaliyet göstermektedir. Aynı dönem itibarıyla, 1.236 özel sektör Ar-Ge merkezinin 208'i, 366 tasarım merkezinin ise 8'i BİT alanında Ar-Ge çalışmaları yürütmektedir.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından hazırlanan 2023 Sanayi ve Teknoloji Stratejisinde; 5G ve ötesi bağlantı teknolojileri, yapay zekâ ve makine öğrenmesi, robotik ve otonomi, nesnelere interneti, büyük veri ve veri analitiği, siber güvenlik ve blokzincir alanlarını içerecek şekilde odak teknolojilerde milli ve özgün ürün ve hizmetler geliştirmeye yönelik yol haritalarının oluşturulması planlanmıştır. Bu kapsamda yapılan çalışmalardan yapay zekâ stratejisi, Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi ve ilgili kuruluşlarla koordineli şekilde hazırlanmıştır.

Kamu ve özel sektör kuruluşlarının işbirliği ile Türkiye Açık Kaynak Platformu hayata geçirilmiş olup Platform bünyesinde çevrimiçi seminerler ve eğitimler yapılmıştır. Yenilikçi bir eğitim modelinin uygulanacağı iki yazılım okulunun hazırlıkları büyük ölçüde tamamlanmış olup açık kaynak kodlu yazılım ekosistemini destekleyecek projelerin geliştirilmesine yönelik çalışmalara başlanmıştır.

Siber güvenlik sektörü, hem ekonomik boyutu hem de ulusal güvenlikle yakın ilişki nedeniyle kritik öneme sahiptir. Siber güvenlik sektörünün gelişmesini ve bütünleşmesini temin etmek amacıyla TÜBİTAK Siber Güvenlik Enstitüsü ve Savunma Sanayii Başkanlığı işbirliğiyle geniş katımlı bir sektör ekosistemi oluşturulmuş olup üniversitelerin de ekosisteme dahil edilmesine yönelik ön çalışmalara başlanmıştır. Bu çalışmalarla, siber güvenlik alanındaki münferit Ar-Ge faaliyetlerinin ve girişimlerin bütünleşik bir yapıda, işbirliğine dayalı olarak geliştirilmesi ve desteklenmesi amaçlanmaktadır. Kümelenmeye dâhil olan 170 firma 200'den fazla ürün ve 400'den fazla hizmet ile faaliyet göstermektedir.

TABLO II: 38- Bilgi ve İletişim Teknolojileri Sektörüne İlişkin Temel Göstergeler

	2018	2019	2020 (1)	2021 (1)
Sabit Telefon Abone Sayısı (Bin)	11 633	11 533	11 800	12 000
Sabit Telefon Abone Yoğunluğu (Yüzde)	14,2	13,9	14	14,1
Mobil Telefon Abone Sayısı (Bin)	80 118	80 791	82 500	84 000
Mobil Telefon Abone Yoğunluğu (Yüzde)	97,7	97,2	98,2	98,8
Genişbant Abone Sayısı (Bin)	74 500	76 640	78 200	80 000
Genişbant Abone Yoğunluğu (Yüzde)	90,8	92,1	93,1	94,1
Kablo TV Abone Sayısı (Bin)	1 248	1 279	1 350	1 400
İnternet Kullanan Bireylerin Oranı (Yüzde) (2)	72,9	75,3	79	80,3
İnternet Erişimine Sahip Hane Oranı (Yüzde) (3)	83,8	88,3	90,7	92,5
İnternet Erişimine Sahip Girişimlerin Oranı (Yüzde) (4)	95,3	94,9	94,9	95,8
BİT Pazar Büyüklüğü (Milyar ABD doları)	20,4	20,3	19,4	20,5
- Telekomünikasyon	12,3	11,8	11,3	12
- Bilgi Teknolojileri	8,1	8,5	8,1	8,5
İnternette Alışveriş Yapanların Oranı (Yüzde) (5)	29,3	34,1	36,5	40

Kaynak: BTK, TÜİK, IDC, Bankalararası Kart Merkezi

(1) Strateji ve Bütçe Başkanlığı Gerçekleşme Tahmini

(2) TÜİK 16-74 yaş arası nüfus bazında olup 2020 yılı verisidir.

(3) TÜİK 2020 yılı verisidir.

(4) Seçilmiş sektörlerde 10 ve üzeri çalışanı olan girişimler bazında olup TÜİK 2020 yılı verisidir.

(5) Tüm bireyler içerisinde kişisel kullanım amacıyla internet üzerinden mal veya hizmet siparişi verme ya da satın alma oranını ifade etmektedir.

TÜİK İşgücü İstatistikleri Araştırması sonuçlarına göre 2018 yılında 231 bin kişi olan BİT sektöründeki istihdam sayısı 2019 yılında 234 bin kişiye yükselmiştir.

2020 yılı Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması sonuçlarına göre 16-74 yaş grubundaki bireyler arasında internet kullananların oranı yüzde 79'a ulaşırken, bu oran kadınlarda yüzde 73,3, erkeklerde yüzde 84,7 olarak gerçekleşmiştir. İnternete erişim imkânı olan hanelerin oranı 2019'da yüzde 88,3 iken bu oran 2020'de yüzde 90,7'ye yükselmiştir. Bu artışta bir önceki yıl yüzde 87,9 olan genişbant bağlantı sahipliğinin yüzde 89,9'a çıkması etkili olmuştur.

2020 yılı Girişimlerde Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması sonuçlarına göre 10 ve üzeri çalışana sahip girişimler içinde sabit genişbant internet bağlantısına ve internet erişimine sahip olan girişimlerin oranı, sırasıyla yüzde 92,5 ve yüzde 94,9 olarak gerçekleşmiştir. İnternet sayfasına sahip girişimlerin oranı, girişimlerin çevrimiçi pazaryerlerini giderek daha fazla tercih etmeleri nedeniyle 2020 yılında yüzde 53,7 seviyesinde kalarak yatay bir seyir izlemiştir. Girişimlerde ücretli bulut bilişim hizmetlerinin kullanım oranı 2018 yılında yüzde 10,1 olarak gerçekleşirken bu oran 2020 yılında yüzde 14,1 olarak gerçekleşmiştir.

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu kapsamında ikincil düzenlemelere yönelik çalışmalar sürdürülmektedir. Bu kapsamda hazırlanan Veri Sorumlusuna Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Tebliğ, Aydınlatma Yükümlülüğünün Yerine Getirilmesinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Kapsamında Yurtdışına Veri Aktarımı Konusunda Taahhütname yayımlanmıştır. Kurumun faaliyete geçtiği 2017 yılından itibaren idari içtihat niteliğinde 11 Kurul Kararı ve beş İlke Kararı yayımlanmıştır. Ayrıca Kurul tarafından, 2017 yılı içerisinde dört veri sorumlusu hakkında toplam 125 bin TL, 2018 yılı içerisinde sekiz veri sorumlusu hakkında toplam 870 bin TL ve 2019 yılı içerisinde 42 veri sorumlusu hakkında toplam 10 milyon 500 bin TL idari para cezasına hükmedilmiştir. Kişisel Verileri Koruma Kurulunca 2020 yılı içerisinde 791 Kurul Kararı alınmış olup veri sorumlularına toplamda 17.375.000 TL idari para cezası uygulanmıştır. 31 kurul kararı ve 21 veri ihlali bildirimini Kurum internet sitesinde özet olarak yayımlanmıştır.

Yayıncılık

2018 yılında 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanunda yapılan değişikliklerle radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmetlerini internet ortamından sunmak isteyen medya hizmet sağlayıcılarına yayın lisansı, bu yayınları internet ortamından iletmek isteyen platform işletmecilerine yayın iletim yetkisi alma zorunluluğu getirilmiştir. Medya hizmet sağlayıcı ve platform işletmecilerinin lisans ve yetki başvuruları devam etmektedir.

FM radyo sıralama ihalelerinin ve karasal sayısal televizyon yayın lisansı sıralama ihalelerinin gerçekleştirilmesine yönelik çalışmalar RTÜK tarafından sürdürülmektedir.

b) Amaç

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin geliştirilmesi ve kullanımı yoluyla ekonomide verimliliğin ve rekabet gücünün artırılması, bu suretle iş süreçlerinin dönüştürülmesi temel amaçtır.

c) Politika ve Tedbirler

Politika/Tedbir	Sorumlu/İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Yürütülecek Faaliyetler ve Projeler
Yüksek hızlı ve kaliteli erişim imkânı sunan sabit ve mobil genişbant altyapıları yaygınlaştırılacak, fiziksel altyapıların ortak kullanımı teşvik edilecektir. (Kalkınma Planı p.464)		
Tedbir 464.1. Elektronik haberleşme altyapısı kurulumuna ilişkin izin ve geçiş hakkı süreçleri etkinleştirilecek, yüksek hızlı ve kaliteli genişbant elektronik haberleşme altyapılarının ülke çapında yaygınlaştırılmasına yönelik elektronik haberleşme bilgi sistemleri, fiber ağ, baz istasyonları, geçiş hakkı ve tesis paylaşımı konularında düzenlemeler yapılacaktır.	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (S), Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, BTK	1. Baz istasyonlarına yönelik kira bedellerinin düşürülmesi için yürütülen çalışma tamamlanacaktır. 2. Geçiş hakkı ve baz istasyonu ruhsat konusuna ilişkin mevzuat çalışmaları tamamlanacaktır. 3. Geçiş hakkına ilişkin usul ve esaslarda ihtiyaç duyulan değişiklikler yapılacaktır. 4. Baz istasyonu ruhsatı konusunda İmar Kanununda yapılacak değişikliğin ardından Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile birlikte ikincil mevzuat taslağı hazırlanacaktır.
Genişbant altyapıları, ticari olarak ulaştırılmayan bölgelerde devlet desteğiyle kurulup işletilecektir. (Kalkınma Planı p.465)		
Tedbir 465.2. Mobil haberleşme altyapısının olmadığı yerleşim yerlerine altyapı kurulması sağlanacaktır.	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (S), BTK	1. Mobil Haberleşme Altyapısı Olmayan Yerleşim Yerlerine Altyapı Kurulması projesinde üçüncü faz çalışmalarına başlanacak ve bu kapsamda 300 yerleşim yerine mobil genişbant haberleşme altyapısı ulaştırılacaktır.
Elektronik haberleşme sektöründeki düzenlemeler; hizmette ve altyapıda yakınsamanın etkileri, teknolojik gelişmeler ile arz ve talep dinamiklerindeki bölgesel farklılıklar dikkate alınarak güncellenecektir. (Kalkınma Planı p.466)		
Tedbir 466.2. Frekans kaynakları, 5G ve ötesi mobil haberleşme teknolojilerine geçiş sürecinde teknolojik gelişmeler ve uluslararası kuruluşların kararları doğrultusunda tahsis edilecektir.	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (S), BTK	1. 5G yol haritası uygulamaya alınacaktır. 2. Mobil Genişbant Spektrum Stratejisi tamamlanacaktır. 3. 5G teknolojisine geçiş kapsamında test faaliyetlerine ilişkin düzenleme çalışmaları yapılacaktır. 4. 2021 takviminde yer alan ITU WP 5D, CPG, CPG PTD, ECC PT1, RSPG genel kurul ve alt grup toplantılarına katılım sağlanacaktır.

<p>Tedbir 466.3. Pazar analizleri kapsamında coğrafi pazar altında olası bölgesel farklılıklar incelenecek, pazar analizi ile getirilen yükümlülüklerin, uygun koşulların oluşması durumunda farklılaştırılabilmesine yönelik periyodik analizler yapılacaktır.</p>	<p>Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (S), BTK</p>	<p>1. Ulusal Adres Veri Tabanı ve işletmecilerden alınan veriler kullanılarak 2021 yılının başında durum tespiti yapılacak ve analiz sonuçlarına göre düzenleme çalışmaları yürütülecektir.</p>
<p>Kamu alımları ve kamu tarafından özel işletmecilerle yapılan yetkilendirme sözleşmelerindeki düzenlemeler vasıtasıyla BİT sektöründe yerli katma değer artırılabilecektir. Kamu kurumlarının ihtiyaç duyduğu hizmetlerin ölçek ve niteliği ile bu hizmetleri sunabilecek firmaların sağlayacağı şartlar ilişkilendirilecek, KOBİ ve yeni kurulan firmaların da gelişimine imkân sağlayacak sağlıklı rekabet ortamı oluşturulacaktır. (Kalkınma Planı p.468)</p>		
<p>Tedbir 468.1. Kamu kurumlarının BİT yatırımlarında yerli katma değeri artırmaya ilişkin usul ve esaslar belirlenecek, bu amaca yönelik kurumsal tedarik planları hazırlanacaktır.</p>	<p>Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi (S), Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Strateji ve Bütçe Başkanlığı</p>	<p>1. Kamu BİT yatırımlarında yerli katma değeri artırmaya ilişkin mevzuat çalışmaları yapılacak, işbirliği yapılacak kurum ve kuruluşların koordinasyonu sağlanacaktır.</p>
<p>Tedbir 468.2. Kamu kurumlarının BİT alımlarına ilişkin sözleşmelerin yürütülmesinde uyulacak usul ve esaslar belirlenecek, kamu kurumlarının BİT ürün ve hizmeti tedarik edeceği firmalara ilişkin kriterler tespit edilecektir.</p>	<p>Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi (S), Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı</p>	<p>1. Kamu kurumlarının BİT envanteri ve analizi çalışması yürütülecek, BİT alımlarına ilişkin usul ve esasların belirlenmesi çalışmalarının koordinasyonu sağlanarak gerekli mevzuat çalışmaları tamamlanacaktır. 2. Akreditasyon faaliyetleri gerçekleştirilecektir. 3. Memnuniyet düzeyinin ölçümüne yönelik anket düzenlenecektir.</p>
<p>Tedbir 468.3. 5G ve ötesi teknolojiler için yerli üretim destekleri verilecek ve 5G hizmetlerine yönelik yetkilendirmelerde belirli oranlarda yerlilik şartı getirilecektir.</p>	<p>Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (S), Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, BTK</p>	<p>1. Sektör görüşleri alınarak 5G yetkilendirmesi konusunda değerlendirme raporu hazırlanacaktır. 2. Sektördeki yerlilik oranları ve yerli ürün gelişimi takip edilerek yetkilendirmeye ilişkin politika ve strateji önerileri geliştirilecektir. 3. 5G yetkilendirmelerinde yerlilik şartlarına ilişkin taslak bir çalışma yapılacaktır.</p>

Katma değerli uydu hizmetlerinin ve Türkiye'nin uydu ağıının küresel kapsama alanının artırılması amacıyla uydu teknolojilerinin yerli kaynaklarla geliştirilmesine yönelik faaliyetler sürdürülecek ve diğer ülkelerin uydu operatörleriyle işbirlikleri yapılacaktır. (Kalkınma Planı p.469)

Tedbir 469.1. TÜRKSAT 5A, 5B ve yerli imkânlarla geliştirilecek TÜRKSAT 6A uydusu hizmete alınacaktır.	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (S), TÜRKSAT	1. TÜRKSAT 5A uydusu 31° Doğu yörüngesine yerleştirilecek ve yörünge testlerinin ardından faaliyete geçirilecektir. 2. TÜRKSAT 5B uydusu üretim ve testleri tamamlanacak, uzaya fırlatılacak ve yörünge testlerinin ardından faaliyete geçirilecektir. 3. TÜRKSAT 6A uydusu üretimi tamamlanacak, fırlatıcı seçimi gerçekleştirilecektir.
Tedbir 469.2. Diğer ülkelerin uydu operatörleriyle yapılacak işbirliği çalışmaları ile hava ve deniz sahalarında uydu haberleşme hizmeti sunulabilen kapsama alanı genişletilecektir.	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (S), TÜRKSAT	1. Diğer uydu operatörleri ile işbirliği yapılarak TÜRKSAT 5A ve TÜRKSAT 5B uydularının küresel uydu hizmetlerine dâhil edilmesi sağlanacaktır.

Türkiye'nin veri depolama, işleme ve iletimi faaliyetlerinde bölgesel veri üssü haline gelmesini sağlamak üzere, gerekli düzenleyici çerçeve ve teşvik mekanizması kurgulanıp uygulamaya konulacaktır. (Kalkınma Planı p.470)

Tedbir 470.1. İnternet Değişim Noktası (İDN) kurulmasına yönelik usul ve esaslar belirlenecek, İDN kurulumu gerçekleştirilecektir.	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (S), BTK	1. İnternet Değişim Noktası kurulumu için gerekli mevzuat çalışmaları yapılacaktır. 2. Teknik altyapının kurulum yöntemi ile sorumlu kuruluş belirlenecek, planlama çalışmaları tamamlanarak İnternet Değişim Noktası teknik altyapısının kurulumuna başlanacaktır.
Tedbir 470.2. Veri merkezi sektörünün geliştirilmesini sağlayacak düzenleyici çerçeve ve teşvik mekanizması oluşturulacak, Türkiye'nin yoğun ticaret yaptığı ülkelerle bulut hizmetlerinin sunulmasına yönelik işbirlikleri yapılacaktır.	Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi (S), Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	1. Veri merkezi sektörel envanter çalışması yapılacaktır. 2. Veri merkezi teşvik mekanizması için düzenleyici çerçeve oluşturulacaktır.

<p>Yapay zekâ teknolojilerinin üretilmesi ve kullanımının yaygınlaştırılmasına yönelik ulusal politika belirlenecektir. (Kalkınma Planı p.473)</p>		
<p>Tedbir 473.1. Yapay zekâ teknolojileri alanında yerli teknoloji üretme kabiliyetlerinin geliştirilmesi ve bu teknolojilerin ekonominin genelinde etkin kullanımının yaygınlaştırılmasına yönelik ulusal ölçekteki çalışmalar için yol haritası hazırlanacaktır.</p>	<p>Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi (S), Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı</p>	<p>1. Ulusal Yapay Zekâ Strateji Belgesi yayımlanacaktır. 2. Belirlenen stratejik amaç ve hedefler doğrultusunda Bakanlıklar tarafından eylem planlarının hazırlanması koordine edilecektir.</p>
<p>Ulusal siber güvenliğin sağlanmasına yönelik düzenlemeler ile kurumsal yapılanma oluşturulacak ve teknik altyapı güçlendirilecektir. (Kalkınma Planı p.474)</p>		
<p>Tedbir 474.1. Ulusal Siber Güvenlik Stratejisi güncellenecek, siber güvenliğe yönelik düzenlemeler ve teknik altyapı güçlendirilecek ve güçlü bir koordinasyon yapısı oluşturulacaktır.</p>	<p>Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi (S), Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, TÜBİTAK</p>	<p>1. Ulusal Siber Güvenlik Stratejisi ve Eylem Planı'nda (2020-2023) yer alan eylem ve faaliyetler izlenerek gerekli koordinasyon sağlanacaktır. 2. Ulusal siber güvenliğe ilişkin ihtiyaç duyulan ikincil mevzuata ilişkin düzenlemeler yapılacaktır. 3. Siber Olaylara Müdahale Ekipleri'nin (SOME) olgunluk seviyelerinin ölçülmesi ve izlenmesi sağlanacaktır. 4. SOME'lerin olgunluk seviyelerinin artırılmasına yönelik planlama yapılacaktır.</p>
<p>Tedbir 474.3. İhtiyaç duyulan alanlarda siber güvenlik standartları oluşturulacaktır.</p>	<p>Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi (S), TSE, TÜBİTAK</p>	<p>1. Beş standardın tespiti, adaptasyonu ve yayınlanması sağlanacaktır.</p>
<p>Tedbir 474.4. Kritik altyapılarda bilgi güvenliği yönetim sistemi kurulmasına yönelik usul ve esaslar belirlenerek hayata geçirilecektir.</p>	<p>Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi (S), Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı</p>	<p>1. Kurumsal ve idari düzenleme yapılacak, konuya ilişkin ikincil mevzuat düzenlenmesi yapılacaktır.</p>
<p>Tedbir 474.5. Bilgi ve iletişim teknolojileri altyapılarına yönelik tehditlere ilişkin siber istihbarat paylaşım ağı kurularak ulusal siber güvenlik olaylarına müdahale ve koordinasyon kapasitesi artırılacak, siber tehdit istihbaratı sağlanan kaynaklar çoğaltılacaktır.</p>	<p>Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi (S), Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, TÜBİTAK</p>	<p>1. Siber istihbarat paylaşım ağı kurulacaktır.</p>

<p>Siber güvenlik ekosistemi milli çözümlere dayalı olarak geliştirilecektir. (Kalkınma Planı p.475)</p>		
<p>Tedbir 475.1. Siber güvenlik ekosisteminin faydalanması ve bu alanda katma değeri daha yüksek ürün ve çözümlerin geliştirilmesi amacıyla kamu araştırma kurumları ile üniversitelerin de dâhil olduğu siber güvenlik ürün ve teknoloji projeleri geliştirilecek ve bu projelerin çıktıları açık kaynak kodlu olarak siber güvenlik ekosistemiyle paylaşılacaktır.</p>	<p>Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (S), Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi, TÜBİTAK</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Beş yeni firma ekosisteme dâhil edilecek ve 10 firmaya ihracat desteği verilecektir. 2. 30 ürüne yönelik etiketleme yapılarak sertifika verilecektir. 3. Kritik altyapılara yönelik Endüstriyel Kontrol Sistemleri Test Yatağı Merkezi kurulacaktır. 4. Siber güvenlik kümelenmesi ile istişare ve işbirliği mekanizması geliştirilecektir. 5. 2021 yılında 1000 üniversite öğrencisine çevrimiçi ve sınıfı ücretsiz eğitimler verilecektir. 6. Son kullanıcı bilgisayarlarında yerli antivirüs, veri kaçağı önleme sistemi gibi siber güvenlik ürünlerinin entegre çalışabileceği merkezi altyapı (Merge-n) tasarımı tamamlanarak yazılımın geliştirilmesine başlanacaktır.
<p>Toplumun tüm kesimlerinde siber güvenlik kültürü ve insan kaynağının geliştirilmesi sağlanacaktır. (Kalkınma Planı p.476)</p>		
<p>Tedbir 476.1. Bütünleşik siber güvenlik eğitim ve farkındalık platformu oluşturulacaktır.</p>	<p>Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (S), BTK, TÜBİTAK</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. BTK Akademi bünyesindeki kamuya açık çevrimiçi Siber Güvenlik Eğitim Platformunun ve 1 Milyon İstihdam Projesi eğitim içeriklerinin zenginleştirilmesi sağlanacaktır. 2. FETİH siber güvenlik uygulamalı eğitim platformunun içeriklerinin zenginleştirilmesi ve yaygınlaştırılması sağlanacaktır.
<p>Tedbir 476.2. Siber güvenlik eğitimleri düzenlenecek ve farkındalığın artırılmasına yönelik çalışmalar yürütülecektir.</p>	<p>Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi (S), Milli Eğitim Bakanlığı</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Eğitim içerikleri belirlenerek eğitim için gerekli yazılım temin sürecine başlanacaktır.
<p>İnternetin güvenli kullanımı ve toplumun internet üzerinden yürütülen dezenformasyon kampanyaları ile yasa dışı faaliyetlerden korunmasına yönelik çalışmalar yürütülecek, ilgili düzenlemeler uluslararası yönelimler doğrultusunda güncellenecek, elektronik ortamdaki işlemlere hukuki geçerlilik kazandırmaya yönelik mekanizmalar oluşturulacaktır. (Kalkınma Planı p.477)</p>		
<p>Tedbir 477.1. Dezenformasyon kampanyalarına karşı doğrulama platformları desteklenecektir.</p>	<p>Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (S), Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Doğrulama platformlarının etkinliğinin artırılmasına yönelik çalışmalara destek olunacak, internetin bilinçli ve güvenli kullanımı konusunda yapılacak olan 100 eğitim faaliyetinde doğrulama platformları hakkında bilgi verilerek bu platformların etkin kullanımı sağlanacaktır.

<p>Tedbir 477.2. AB'nin Elektronik Kimlik Tespiti ve Güven Hizmetleri Tüzüğüne uyum sağlamak üzere güven hizmetlerine (e-mühür, SSL sertifikaları, e-imza, KEP) yönelik düzenlemeler güncellenecektir.</p>	<p>Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (S), Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi, BTK</p>	<p>1. eIDAS uyum çalışmaları kapsamında nihai aşamaya geline 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunundaki güncellemelerin yürürlüğe girmesinin ardından kimlik kartlarına e-imzanın yüklenebilmesi için e-imzaya ilişkin düzenlemelerde güncelleme yapılacak, e-mühür ile SSL sertifikalarına ilişkin ikincil düzenlemeler hazırlanacaktır.</p>
<p>Tedbir 477.4. İnternetin bilinçli ve güvenli kullanımı ile ilgili farkındalık ve bilinçlendirme çalışmaları yürütülecek, Güvenli İnternet Hizmetinin tanıtımı yapılarak bilinirliği artırılacaktır.</p>	<p>Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (S), Gençlik ve Spor Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi</p>	<p>1. İnternetin bilinçli ve güvenli kullanımına yönelik olarak 60 konferans ve toplantı ile 15.000 kişiye ulaşılabilecek, güvenli internet hizmeti kullanıcı sayısının 7 milyon aboneye çıkması sağlanacaktır.</p>
<p>Sınır aşan veri transferlerine ilişkin temel yaklaşım ve kuralları ortaya koyan düzenleme yapılacak, dijital ortamdaki verinin daha yüksek katma değer yaratacak şekilde kullanılmasına yönelik yöntemler araştırılacaktır. (Kalkınma Planı p.478)</p>		
<p>Tedbir 478.2. Ekonomik aktörlerin elindeki dijital verilerin, ticari sır ve mahremiyet ilkeleri çerçevesinde, mümkün olan en geniş ölçekte paylaşılabiliğine yönelik yöntem ve mekanizmalar incelenerek buna ilişkin öneriler geliştirilecektir.</p>	<p>Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi (S), Adalet Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Dijital Dönüşüm Ofisi, BDDK, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Kişisel Verileri Koruma Kurumu, TCMB</p>	<p>1. Dijital verilerin paylaşılması konusunda işbirliği yapılacak kurumlar ve diğer paydaşlarla görüşmeler yapılarak ellerindeki dijital verilerin envanteri çıkarılacaktır. 2. Paylaşılacak verilerin güvenliğinin ticari sır ve mahremiyet ilkeleri çerçevesinde nasıl sağlanacağına ilişkin ilgili kurumların desteğiyle bir planlama yapılacaktır. 3. Verilerin paylaşımına ilişkin mevcut durum raporunun hazırlanmasının ardından, günümüz teknolojileri ile bu verilerin toplulaştırılması, anonimleştirilmesi ve paylaşılabilmesi için öneriler geliştirilecektir.</p>
<p>Kişisel verilerin korunmasına ilişkin düzenlemeler teknolojinin getirdiği yenilikler ve uluslararası platformlarda benimsenen yeni yaklaşımlar doğrultusunda güncellenecek, bu alanda teknolojik gelişme teşvik edilecektir. (Kalkınma Planı p.479)</p>		
<p>Tedbir 479.1. 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu AB'nin Genel Veri Koruma Tüzüğü dikkate alınarak güncellenecektir.</p>	<p>Adalet Bakanlığı (S), KVKK</p>	<p>1. 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun Avrupa Birliği müktesebatıyla uyumu çalışmaları kapsamında kurulan komisyon bünyesinde kanun değişikliği önerisi hazırlanacaktır.</p>

Tedbir 479.2. Mahremiyet artırıcı teknolojilerin geliştirilmesi ve kullanımı desteklenecektir.	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (S), KVKK	1. Elektronik haberleşme sektöründe kişisel verilerin korunmasına ve uzaktan kimlik doğrulamaya ilişkin ikincil düzenlemeler hayata geçirilerek mahremiyet artırıcı teknolojilerin kullanımı teşvik edilecektir. 2. Özel sektör ve akademiye yönelik fikir ve proje yarışmaları düzenlenerek mahremiyet artırıcı teknolojilerin kullanımı konusunda bilinç ve kültür oluşturulması sağlanacaktır.
İnternet erişimi ve kullanımı bakımından gelir, bölge, cinsiyet ve yaş grupları arasındaki farklar azaltılacaktır. (Kalkınma Planı p.480)		
Tedbir 480.1. Evrensel hizmet kaynakları kullanılmak suretiyle internet erişimi yaygınlaştırılacaktır.	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (S), Milli Savunma Bakanlığı	1. Elektronik haberleşme altyapısı olmayan 40 yerleşim yeri ve askeri birliğe genişbant internet erişimi sağlanacaktır.
Tedbir 480.3. Bilinçlendirme eğitimleri ve sayısal içerik geliştirilmesi gibi araçlarla sayısal bölünme azaltılacaktır.	Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi (S), Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı	1. İnternet kullanımı alanında bilinçlendirme faaliyetlerine yönelik üç kamu spotu yayımlanacaktır. 2. Dijital okuryazarlığın artırılması için eğitim ve farkındalık içerikleri geliştirilecektir.
Karasal vericiler üzerinden sayısal yayıncılığa geçiş süreci tamamlanacak, yayın altyapıları belirli bölgelerde toplanarak görüntü kirliliği önlenecektir. (Kalkınma Planı p.482)		
Tedbir 482.1. Karasal sayısal televizyon yayıncılığı sıralama ihaleleri gerçekleştirilecektir.	RTÜK (S), BTK, TRT	1. Karasal ortamdan sayısal televizyon yayını sıralama ihalesi yapılarak kuruluşlara yayın lisansları verilecektir.
Kamu, özel sektör, üniversiteler ve STK'lar arasındaki işbirliği geliştirilerek dijital dönüşüm ekosistemi oluşturulacaktır. (Kalkınma Planı p.483)		
Tedbir 483.1. Kamu, özel sektör, üniversiteler ve STK'lar arasındaki işbirliği geliştirilerek dijital dönüşüm ekosistemi oluşturulacaktır.	Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi (S), Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Strateji ve Bütçe Başkanlığı, YÖK, STK'lar	1. Dijital Türkiye Endeksinin Oluşturulması ve Ölçülenmesi çalışması kapsamında sivil toplum kuruluşlarınca yürütülen projeler desteklenerek çalışmalara katılım sağlanacak ve kamu kurumları nezdinde koordinasyon yürütülecektir.

Dijital dönüşüm alanında ihtiyaç duyulan araştırmalar yürütülecek ve istatistikler oluşturulacaktır. (Kalkınma Planı p.484)		
Tedbir 484.1. Dijital dönüşüm alanında teknik incelemeler, akademik çalışmalar, saha çalışmaları ve benzeri faaliyetleri kapsayan Dijital Dönüşüm Araştırmaları Programı hayata geçirilecektir.	Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi (S), Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, İlgili STK'lar	1.Dijital Dönüşüm Araştırmaları Programı üniversiteler, özel sektör ve STK'ların katılımıyla hazırlanacaktır.
Tedbir 484.2. Dijital dönüşüm alanında güncel istatistikler derlenerek ulusal ve uluslararası endeks çalışmalarında etkin kullanımı sağlanacaktır.	Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi (S), Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, TÜİK	1. Ulusal ölçekte veri sorumlusu kurumlar belirlenecektir.

d) Hedefler

Performans Göstergeleri	Birim	2019	2020(1)	2021(2)
Mobil Genişbant Abone Yoğunluğu (3)	Yüzde	75	76,2	86
Fiber Genişbant Abone Yoğunluğu	Yüzde	3,9	4,3	4,8
BM-ITU Küresel Siber Güvenlik Endeksinde Türkiye'nin Sıralaması (3)	Sıra	20/175(4)	18/175	14/175
Kadınların İnternet Kullanım Oranı (5)	Yüzde	68,9	73,3	75

(1) Gerçekleşme Tahmini

(2) Program

(3) Bu gösterge aynı zamanda Merkezi Yönetim Bütçesinde yer alan Bilgi ve İletişim Programının performans göstergelerinden biridir.

(4) 2018 yılı verisidir.

(5) 16-74 yaş aralığındaki kadınlar içerisinde internet kullananların oranıdır.